Raamatunkäännöstyö haasteellisissa olosuhteissa

Raamattu kaikille kielille · Jakso 8

Päivi Peittola ja Mikko Tassia · Äänitteen kesto 11 min 17 s

Puhekieli on muokattu selkeäksi kirjakieleksi. Keskustelun sisältö ja rukoukset on säilytetty.

Millaisissa oloissa Raamattua käännetään?

Päivi Peittola: Tervetuloa kuuntelemaan Raamattu kaikille kielille -ohjelmaa. Minä olen Päivi Peittola, ja kanssani on Mikko Tassia The Word for the World -raamatunkäännösjärjestöstä.

Tänään puhumme siitä, millaisiin haasteisiin raamatunkääntäjät voivat törmätä. Käännöstyö ei aina tapahdu helpoissa ja mukavissa oloissa, vaan olosuhteet voivat olla hyvinkin vaativia. Mikko, millaisissa oloissa käännöstyötä tehdään?

Mikko Tassia: Raamatunkäännöstyötä tehdään usein alueilla, joilla olosuhteet eivät ole helppoja. Helpot alueet on oikeastaan jo käyty läpi: alueet, joilla on suuria kieliä, paljon puhujia ja kirjallisuutta sekä kohtuullisen hyvin toimiva yhteiskunta.

Näissä maissa ja kieliyhteisöissä on myös vastaanottavuutta. Poliittiset olot ja demokratia antavat mahdollisuuden toimia oman vakaumuksen mukaan.

Haasteellisilla alueilla voi sen sijaan olla erilaisia ulkoisia esteitä. Joissakin maissa vallitseva poliittinen ideologia tai uskonto vastustaa kristillistä sanomaa.

Kyse voi olla myös vähemmistökielistä, joiden kehitystä valtakielen piirissä ei haluta tukea. Valtakielelle ei haluta kilpailijoita, vaan vähemmistökieli halutaan pitää asemaltaan ja kehitykseltään alempana.

Syrjäiset seudut, kriisit ja koulutuksen puute

Mikko Tassia: Haasteet voivat liittyä myös maantieteellisiin olosuhteisiin. Ihmiset saattavat asua pienissä kylissä hyvin kaukana, esimerkiksi viidakossa tai aavikolla. Lisäksi on infrastruktuuriin liittyviä kysymyksiä: miten tekniikka toimii?

Alueilla voi olla luonnonmullistuksia, sisällissotia tai muita sotia, jotka vaikeuttavat pääsyä sinne. Kulttuuri saattaa myös olla historiallisista tai muista syistä hyvin sisäänpäin kääntynyt. Haasteiden kirjo on siis todella laaja.

Monien vähemmistökielten puhujilla on voinut olla tavallista vähemmän mahdollisuuksia kouluttautua. Silloin heidän tietotaitonsa, voimavaransa ja valmiutensa Raamatun kääntämiseen voivat olla heikommat. Käännöstyön tulee kuitenkin olla laadukasta, joten tarvitaan koulutusta.

Kyse ei ole siitä, että he olisivat vähemmän älykkäitä. Heillä ei vain välttämättä ole ollut mahdollisuutta koulutukseen.

Päivi Peittola: Monenlaisia haasteita voi siis tulla vastaan. Miten esimerkiksi The Word for the World tukee näitä kääntäjiä?

Paikallisten kääntäjien kouluttaminen

Mikko Tassia: Lähtökohtamme on kouluttaa paikallisia ihmisiä kääntämään Raamattua omille kielilleen.

Kun aloitimme tätä työtä vuonna [vuosiluku jäi epäselväksi], olimme tietääkseni ensimmäinen järjestö, joka alkoi kouluttaa paikallisia ihmisiä kääntämään Raamattua omalle äidinkielelleen. Nykyään tämä tuntuu suhteellisen tavalliselta toimintatavalta, mutta siihen aikaan muut järjestöt eivät uskoneet siihen.

Meillä tämä on ollut lähtökohtana alusta asti. Koulutamme paikallisia ihmisiä ja vahvistamme heidän tietotaitoaan niin, että he pystyvät aloittamaan käännöstyön.

Työvälineet ja käännöstyön lähdeaineistot

Päivi Peittola: Varmasti tarvitaan myös rahaa, verkkoyhteyksiä ja työvälineitä.

Mikko Tassia: Totta kai. Tietotaito on yksi asia, ja lisäksi tarvitaan esimerkiksi tietotekniikkaa. Käytämme Paratext-ohjelmaa, kuten suurin osa raamatunkäännösjärjestöistä. Sen on tehnyt, olikohan se United Bible Society.

Ohjelmassa yhdistyvät tietotekniikka, raamatuntutkimus, käännöstutkimus, kommentaarit eli Raamatun selitysteokset, Raamatun alkutekstit ja monet eri käännökset. Ohjelmaan perehtynyt käyttäjä saa siitä paljon tietoa käännöstyönsä tueksi.

Tarjoamme tällaista tukea. On kuitenkin myös asioita, joihin emme voi vaikuttaa. Silloin rukous on hyvin tärkeää, sillä Jumala voi antaa apuaan myös ihmeellisillä tavoilla.

Rukousaiheina turvallisuus ja työn jatkuvuus

Päivi Peittola: Millaisia rukousaiheita voisimme ottaa tähän ohjelmaan, kun rukoilemme vaikeissa oloissa työskentelevien kääntäjien puolesta?

Mikko Tassia: Käännöstyötä tehdään usein vähiten tavoitettujen kansojen keskuudessa. Ne voivat olla myös vainottuja kansoja. Koulutustasokin saattaa olla matalampi kuin ympäröivissä tai länsimaisissa kulttuureissa.

Voisimme rukoilla turvallisuuden sekä keskeytymättömän työn ja koulutuksen puolesta. Kääntäjät saisivat tehdä työtään ja kouluttautua mahdollisimman rauhassa ulkoisilta ongelmilta. Näihin ongelmiin kuuluvat myös luonnonmullistukset. Turvallisuus ja rauhalliset toimintaolosuhteet ovat olennaisia rukousaiheita.

Päivi Peittola: Rukoillaanko saman tien näiden asioiden puolesta?

Rukous kääntäjien, käännöshankkeiden ja työn edellytysten puolesta

Mikko Tassia: Kiitos, taivaallinen Isä, että saamme tuoda nämä kääntäjät ja heidän käännöshankkeensa sinun eteesi. Meilläkin niitä on jo 450, ja tavoitteena on tuhat.

Herra, rukoilemme, että siunaisit näitä kääntäjiä vaikeissa olosuhteissa. Avaa myös uusia alueita ja kieliä, ja auta löytämään hyviä raamatunkääntäjiä näihin hankkeisiin ja työryhmiin.

Sinä tiedät, Herra, miten vaikeissa oloissa he voivat olla: sota-alueilla, vainojen kohteena, luonnonolosuhteiden aiheuttamissa ongelmissa tai sairauksien keskellä. Rukoilemme sinun varjelustasi näille käännösryhmille.

Rukoilemme myös, että saisimme heille taloudellisia voimavaroja, henkistä pääomaa koulutuksen muodossa sekä työvälineitä ja työtiloja. Niissä he voisivat toimia keskeytymättä ja rauhassa, erilaisilta uhilta suojassa.

Kiitos, Herra, että kuulet meitä Jeesuksen tähden.

Päivi Peittola: Herra, rukoilen kääntäjille myös myönteistä mieltä ja rohkaisua sinulta, Jeesus. Välillä voi varmasti tuntua, että ulkoiset olosuhteet painavat maahan ja tilanne tuntuu toivottomalta.

Herra, näet kaikki ne, jotka tällä hetkellä kokevat toivottomuutta. Jeesus, tule ja ympäröi heidät rauhallasi. Avaa heille sinun näköalojasi, niin että he saavat nousta aivan ihmeellisestikin ja jatkaa työtä sinun voimassasi.

Siunaa jokaista kääntäjää, erityisesti niitä, jotka toimivat vaikeissa ulkoisissa olosuhteissa.

Rukoilemme myös, että verkkoyhteydet toimisivat, sähköä olisi saatavilla ja kaikki käännösprosessissa tarvittavat välineet olisivat kunnossa.

Herra, varjele vainoilta, jotta työ saisi jatkua esteettömästi ja keskeytyksettä. Anna myös kaikki ne ihmiset, joita työssä tarvitaan.

Herra, anna alueen ihmisten suhtautua myötämielisesti kääntäjiin kaikkialla, missä he toimivat. Anna heidän välilleen hyvää yhteyttä ja sinun luomaasi rauhaa.

Isä, tiedät myös ne ongelmat, joita me emme näe emmekä osaa edes ajatella. Jeesus, tuo ratkaisu myös niihin.

Herra, vie työsi päätökseen sekä näiden kääntäjien elämässä että käännösprosessissa. Tätä pyydämme Jeesuksen nimessä. Aamen.

Kiitos, kun olit mukana tälläkin kerralla ja rukoilit kanssamme haasteellisissa oloissa työtään tekevien raamatunkääntäjien puolesta. Oikein paljon siunausta elämääsi.